

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosovo

Komisioni i Pavarur për Miniera dhe Minerale
Nezavisna Komisija za Rudnike i Minerale
Independent Commission for Mines and Minerals

Na osnovu člana 24 stav 4, član 34 stav 4, član 41 stav 4, član 56, član 69, član 59 stav 1 i člana 62 Zakona br. 03/L-163 o Rudnicima i Mineralima i člana 34 Zakona Br.04/L-158 o Izmenama i Dopunama Zakona br.03/L-163 o Rudnicima i Mineralima, Odbor Nezavisne Komisija za Rudnike i Minerale u održanom sastanku na dan 03/03/2016 donosi ovo;

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO

(NKRM. AU. Br. 02/2016)

NADZOR I INSPEKCIJA LICENCIRANIH KOMPANJA KOJA VRŠE RUDARSKE AKTIVNOSTI

POGLAVLJE ZA OPŠTE ODREDBE

Član 1 Svrha

1. Svrha ovog Administrativnog Uputstva je regulisanje nadzorenja i inspekcije nosioca licence izdate od strane Nezavisne Komisije za Rudnike i Minerale (u daljem tekstu NKRM), koji obavlja rudarsku aktivnost.

Član 2 Obim

2. Ovo Administrativno Uputstvo se pimenjuje od strane NKRM za nadzorenje i inspekciju nosioca licence izadate na osnovu Zakona br. 03/L-163 o Rudnicima i Mineralima kao i člana 34 Zakona Br.04/L-158 o Promenama i Dopunama Zakona br.03/L-163 za Rudnike i Minerale i sa tim se određuju procedure, metode, oblici, rokovi i trajanje nadzorenja i inspekcija.

3. Nadzorenje i inspekcija nosioca licenci se obavlja od strane NKRM-le ciljem za osiguravanje da rudarske operacije su u saglasnosti sa zakonom, pozakonskih akata donošeni u skladu sa zakonom uslovima i rokovima licenci i dozvola izdate od strane NKRM.

Član 3

Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom Administrativnom Uputstvu imaju ovaj značaj:

- 1.1. **NKRM**- znači Nezavisna Komisija za Rudnike i Minerale;
- 1.2. **Nosioc licence** – osoba ili osobe imenovani i ovlašćeni na osnovu licence;
- 1.3. **Nadzor** – znači proces pregledavanja i kontrole svih radova koje obavljaju nosioci licence koje su u vezi sa rudarskom delatnošću u okviru licence koju poseduju, uključujući u ovo kontrolisanje periodičnih godišnjih izveštaja, nadzor na radnom mestu itd.
- 1.4. **Rudarska inspekcija** – znači proces inspekcije na rudarskim radovima od nadležnih organa za verifikaciju ako radovi u rudarskim aktivnostima su u saglasnosti sa legislativom na snazi i licencom ili radnom dozvolom.
- 1.5. **Radno mesto** – znači mesto gde nosioc/nosioci licence razvijaju njihovu aktivnost uključujući sve građevinske objekte ali i one mehaničke i druge radne opreme.
- 1.6. **Komisija za inspekciju** – znači komisija sastavljena od inspektora i grupe zvaničnika autorizovanih od strane direktora NKRM-le da obavljaju nadzorenje i inspekciju.
- 1.7. **Plan i program rada** – znači plan i program sastavljen od strane komisije za inspekciju kojim se određuje kako će se obavljati inspekcija uključujući faze inspekcije, način inspekcije, lica koji će učestvovati u inspekciji i zadacima koje će obavljati.

Član 4

Ovlašćenja Inspekcija Komisija

Inspeksijske komisije u okviru NKRM-le su autorizovana za obavljanje nadzorenja i inspekcije nocioca licence, njihovo ovlašćenje proizilazi iz Zakona br.03/L-163 o Rudnicima i Mineralima na osnovu kojih inspektori imaju za zadatak nadgledanje i inspekciju rudarske aktivnosti, da bi obezbedili usaglašavanje sa Zakonom na snazi i sa uslovima Licence ili Dozvole izdate od strane NKRM.

Član 5

Odgovornosti NKRM-le

1. NKRM tokom procesa inspekcija ima odgovornosti koji uključuju ali nisu ograničeni kao što sledi:

- 1.1. Obavesti nosioca licence da će inspekcija biti 10 (dvest) dana pre početka inspekcije i traži da se neophodne pripreme su na uvid.
- 1.2. Predednik komisije da izradi plan i program inspekcije predviđajući komisijske zadatke i osigurati da isti bude u saglasnosti sa zakonima na snazi.
- 1.3. Vodi evidenciju u vezi sa svakom fazom inspekcije, svu inspektovanu dokumentaciju i za sve primedbe i povrede koje konstatuje.
- 1.4. Registruje sve činjene inspekcije i održavaju izveštaje za svaku inspekciju obavljenju.
- 1.5. Koordinira sa drugim državnim organima da izvrši inspekciju, kada priorada inspekcija zahteva takvu koordinaciju.

Član 6

Odgovornosti i dužnosti nosilaca dozvola

1. Nosioi licence imaju odgovornosti u procenu inspekcije, koji uključuju, ali nisu ograničeni na sledeće nadležnosti:

- 1.1. Kontaktira nadležne organe nakon što je poslao obaveštenje za inspekciju i unapred koordinira inspekciju.
- 1.2. Obezbedi da je rad spreman za inspekciju u određeno vreme za pregled.
- 1.3. Obezbediti sve potrebne dokumente za inspekciju da sve budu u radnom mestu i spremne za inspekciju,
- 1.4. Pruža se stupanje na inspekciju rudnika i sve radne opreme.
- 1.5. Obaveštenje Nadležnog organa u slučaju nesreće u radu, povredu radnika itd.

POGLAVLJE II

OBLICI I METODE KONTROLE I INSPEKCIJE

Član 7

Oblik i način vršenja nadzora

Nadzor i Kontrola vrši se na osnovu dokumentacije dostavljene. Ovaj oblik nadzora vrši NKRM preko odgovarajućih odeljenja koje su dužni da razmotre periodične izveštaje činjene od nosioca licence koje su dužni da izveštavaju na osnovu Zakona Br. 03/L-163 o Rudnicima i Mineralima kao i člana 34 Zakona Br.04/L-158 o Izmenama i Dopunama Zakona br.03/L-163 za Rudnike i Minerale.

Član 8

Oblik i Način Inspekcije

1. Inspekcija nosioca licence se radi na radnom mestu (mesto korišćenja ili mesto istraživanja) je redovna inspekcija o svim radnim aktivnostima koje se obavljaju od nosioca licence ili dozvole.
2. Inspekcija nosilaca dozvole ili licence na radnom mestu se radi od strane komisije za inspekciju u sastavu od jednog člana ili više članova iz nadležnih odeljenja, Inspektorata, Geologija, Geodezija, i Financije (Prihodi) i ako je potrebno može da učestvuje neki drugi član.
3. U nekim slučajevima kada je odgovarajući departament na osnovu specifičnosti posla može imenovati više od jednog člana komisije.

Član 9

Program i Plan inspekcije

1. Glavni inspektor i drugi rukovodioci odeljenja pored NKRM, nadležni za inspekciju rudarske aktivnosti na Kosovu, na koordinisani način, svaki početak godine priprema godišnji plan redovne inspekcije i predstavljaju direktoru NKRM-le za odobrenje.
2. Komisije za inspekcije nosioca licenci se imenjuje od strane direktora NKRM-le sa predlozima relevantnih šefova odeljenja.
3. Svaki odbor mora da ima predsednika komisije koji mora biti iz odeljenja inspekcije i najmanje 3 (tri) članova od ovih odeljenja: Geologija, Financije i Geodezija, po potrebi može da učestvuje i neki drugi član.

4. Predsednik komisije nakon što bude postavljen je obavezan da po potrebi razvije zajednički plan delovanja i raspodele zadataka u cilju postizanja brže inspekcije kao uspešan na osnovu Zakona br.03 / L - 163 o Rudnicima i Mineralima i Administrativnog Uputstva..

Član 10

Vrste inspekcije

1. NKRM-le bavi ovu vrstu inspekcije:

- 1.1. Inspekcije Aktiviteta Rudarstva od Inspektorata Rudarstva;
- 1.2. Inspekcije Aktiviteta Rudarstva od Odeljenja Geologije;
- 1.3. Inspekcije Finansijskih Aktiviteta od Finansijskog Odeljenja;
- 1.4. Inspekcije Aktiviteta Rudarstva od Odeljenja Geodezije;
- 1.5. Bilo koja druga inspekcija koja se smatra potrebnom po proceni NKRM-le, i može da se uradi u slučajevima kada se predviđa odlukom komisije.

Član 11

Inspekcija rudarske aktivnosti od rudarskog Inspektorata

1. Organizovane inspekcije od odeljenja inspektorata se dele na:

- 1.1. Inspekcija podzemnih rudnika;
- 1.2. Inspekciju površinskim kopovima uključujući i dozvole za posebne aktivnosti;

1.1. Tokom redovne inspekcije rudnicima podzemne aktivnosti obavljaju se ove kontrole:

- a) Kontrola stanja i bezbednosti na radu,
- b) Kontrola tehničke dokumentacije,
- c) Kontrola glavnog projekta korišćenja,
- d) Kontrola tehničkih projekta,
- e) Kontrola pojednostavljenih projekta
- f) Verifikacija oblasti eksploatacije u odnosu na granice licence i projektnih parametara,
- g) Kontrola nadzor knjige mašinerije dizalica,
- h) Kontrola nadzor knjige glavnog ventilatora ,
- i) Kontrola spasilačkog tima,
- j) Kontrola glavnog magazina eksplozije,
- k) Kontrola puteva ventilacije

- l) Kontrola knjige za paračenje mikroklimatskog merenja,
- m) Kontrola uputstva za rad,
- n) Kontrola roka za menjanje užeta auta za dizajn,
- o) Kontrola sistematizacije radnih mesta,
- p) Kontrola sistematizacije radnika,
- q) Kontrola dokumentacije tehničkog osoblja,
- r) Kontrola kvalifikacije radnika u radnim mestima,
- s) Kontrola dokumentacije laserskog sistematskog pregleda radnika,
- t) Kontrola normative i radne opreme radnika,
- u) Kontrola dokumentacije zdravstvenog sistematskog pregleda radnika,
- v) Kontrola kupatila za radnike,
- w) Kontrola drugih izlaza,
- x) Kontrola radionica,
- y) Kontrola hodnika i transportnih puteva,
- z) Kontrola od komresorske stanice,
- aa) Kontrola stanice za pumpe,
- bb) Kontrola trafo-stanica,
- cc) Kontrola rudarskih objekata- stanje njihove bezbednosti,
- dd) Kontrola procesa prerađivanja-flotacija,

1.2. Tokom redovne inspekcije u rudnicima sa površinskim kopovima obavljaju se ove kontrole:

- a) Kontrola stanja i bezbednosti na radu,
- b) Kontrola tehničke dokumentacije,
- c) Kontrola glavnog projekta korišćenja,
- d) Kontrola tehničkih projekta,
- e) Kontrola pojenostavljenih projekta
- f) Verifikacija oblasti eksploatacije u odnosu na granice licence i parametra projekta,
- g) Kontrola knjig praćanje eskavatora i ostalog mehanizma na procesu eksploatacije,
- h) Kontrola radnih uputstva,
- i) Kontrola radničke odeće,
- j) Kontrola sistematizacije radnika,
- k) Kontrola dokumentacije tehničkog osoblja,
- l) Kontrola kvalifikacije radnika u radnim mestima,
- m) Kontrola dokumentacije zdravstvenog sistematskog pregleda radnika,
- n) Kontrola normative radnog alata za radnike,
- o) Kontrola kupatila za radnike,
- p) Kontrola radionice,

- q) Kontrola mehanizma – tehničko stanje sredstava i alata za rad,
- r) Kontrola procesa za prerađivanje.

Član 12

Geološka Inspekcija

1. Geološka inspekcija – je deo redovne inspekcije aktivnosti i geoloških istraživanja i korišćenja minerala od nosioca licenci.

2. Tokom geološke inspekcije obavljaju se kontrole kao što sledi:

- a) Inspekcija da li ispunjava uslove predviđene licencom, za obavljenistaživanja.
- b) Učinjena bušenja;
- c) Učinjena bušenja zemlje, i njihovi dnevnici u pojedinosti,
- d) Identifikovani mineralni resursi,
- e) Rezultati svih geoloških studija, geohemije i geofizike,
- f) Rezultati svih analiza ili indentifikaciju minerala,
- g) Geološka interpretacija podataka uzetih na bazi pod stavova a) do d),
- h) Druge delatnosti obavljene od strane licenciranog koje ima veze sa programom za istraživanje i projekat eksploatacije,
- i) Čuvanje i održavanje u dobrim uslovima, svaki glavni primerak uzet na osnovu licence na način koji jasno identifikuje datum i mesto njenog iskopa,
- j) Primerke svih mapa, geoloških izveštaja, uključujući interpretaciju, kopije anlike rude, slika sa vazduha, beleške knjiga za rude, analiza i testova i svi podaci uzeti i sastavljeni od nosioca snabdevan licencom u vezi sa zonom korišćenja- rude.
- k) Inspekciju detaljnih geoloških istraživanja na osnovu predhodnih geoloških istraživanja
- l) Inspekciju detaljnih geoloških istraživanja mineralnih sirovina i terena za izgradnju, na osnovu dozvole za istraživanje i u saglasnoti sa njim.
- m) Izradu projekta i elaborata geoloških istraživanja i tehničke kontrole, odnosno obavljanje potrebne organizacije.
- n) Inspekciju istraživačkih radova po projektu i programu geoloških istraživanja predstavljenih.
- o) Inspekcija liderstva od strane onih koji ispunjavaju predviđene uslove za obavljanje istraživačkih radova kao i sposobnosti radnika za poslove koje obavljaju.
- p) Inspekciju istraživačkih radova u dozvoljenim prostorima.

- q) Inspekciju geoloških istraživanja poštujući određene tehničke mere, standardne normative i savremenih metoda geološke nauke.
- r) Inspekciju održavnju knjiga evidencija o količini mineralnih sirovina, svrha korišćenja mineralne sirovine kao i evidencija drugih rudnika čija ekzistencija je verifikovana.
- s) Inspekciju da li je premašio dozvoljenu količinu minerala za istraživanje i inspekciju koliko vađenih minerala tokom istraživačkih radova prelaze na korišćenje.
- t) Držanje knjige o stanju rezerva mineralnih sirovina.
- u) Održavanje potrebne geološke dokumentacije o završenim istraživačkim radovima i njihovo održavanje u skladu sa ovim podzakonskim aktom.

Član 13

Financijska Inspekcija

1. Financijska inspekcija je deo redovne inspekcije kompanija koji obavljaju rudarsku aktivnost i su licencovane, ove inspekcije se fokusiraju na:

- a) Financijski podaci koji se odnose na rad rudarske aktivnosti i knjigama i drugih finansijskih podataka.
- b) Financijsko stanje subjekta koji je nosioc licence i njegovu sposobnost za brisanje duga,
- c) Isplata rudarske rente i poštovanje sporazuma za plaćanje rente (ako postoji sporazum),
- d) Inspekciju procedure prodaje određenog minerala, za koju kompanija poseduje licencu,
- e) Dokaz o količini korišćenog minerala za koju ima licencu,
- f) Kontrolu operativnih troškova i troškova za investicije,
- g) Tačnost izračunavanja količine prodaje i prednosti po ugovoru i upoređenju sa periodičnim izveštajem,
- h) Identifikaciju transakcija između preduzeća ili drugih trgovskih kuća,
- i) Identifikaciju nekakvog finansijskog problema.

Član 14

Geološka Inspekcija

1. Inspekcija geodezije - je deo redovne inspekcije preduzeća koje obavljaju rudarsku aktivnost i koje su licencovane, ova vrsta inspekcije se fokusira u ove inspekcije:

- a) Inspekciju i kontrolu granica licencovanog područja sa visokim preciznošću,
- b) Merenje i prezentaciju situacije na terenu u skladu sa stepenom redukcije koje su neophodne,
- c) Inspekciju podzemnih geodetskih tačaka,
- d) Merenje korišćene količine mineralne sirovine,
- e) Druge geodetske potrebne inspekcije.

Član 15

Vanredne Inspekcije

1. Kada postoje informacije ili sumnja da nosioc licence obavlja delatnost u suprotnosti sa Zakonom Br.03/L-163 za Rudnike i Minerale (izmenjen Zakonom Br.04/L-158), NKRM ima pravo na vanredne inspekcije, i bez obaveštenja.

2. Vanredne inspekcije od strane Inspektorata NKRM-le mogu se obavljati, inicijativom od strane Odbora NKRM-le, Direktora, Glavnog inspektora ili od Tužioca države i NVO.

POGLAVLJE III OSTALE ODREDBE

Član 16

Trajanje inspekcije

1. Inspekciju treba vršiti na efikasan način ciljem da se obavljaju na što kraće vreme i smanjuje dug boravak na mesto korišćenja.

2. Vreme inspekcije utvrđuje se na osnovu inspeksijskog plana u zavisnosti od uslova licence i rudarske aktivnosti nosioca licence i specifikuje se dozvolom za inspekciju.

3. Komisija definisana za inspekciju mora da obavlja intenzivan rad svakog dana tako da inspekcija se vrši u najkraćem mogućem vremenu.

4. Vreme inspekcije može produžiti u slučajevima kada nisu postignuti objektivni rezultati u planu inspekcije.

Član 17

Realizacija inspekcije

1. Komisija za inspekcije će sprovesti inspekcije u planiranim danima. Ako u to vreme nije postigao da izvrši sve inspekcije tada u saglasnosti sa članom 15 stav 4 Administrativnog Uputstva mogu se produžiti za dodatni period do pune implementacije inspekcije.
2. Inspeksijska komisija nakon obavljanja inspekcije će dati pozitivan izveštaj u slučaju da rudarske aktivnosti i rad od strane nosioca vrši se u skladu sa zakonom licencom ili dozvolom.
3. Ako u toku inspekcije nosioc licence nije u skladu sa pravilima i kriterijumima utvrđenim zakonom, licenca ili dozvola, komisija za inspekcije u izveštaju predstavlja svoja zapaženja i traži od nosioca licence da se rade neophodna poboljšanja i izbegnu činjene povrede.

Član 18

Broj inspekcija i godišnjih inspekcija plan

1. Glavni inspektor je dužan da razvija godišnji plan inspekcije koja određuje koje preduzeća treba proveravati, na uvid plana moraju biti obavešteni dobor i da se odbori od strane direktora.
 - 1.1. U godišnji plan inspektorata uključuju se sva preduzeća ili licence kao sledeće:
 - 1.2.1. Deset 10 preduzeća ili licence (od 2 preduzeća ili licence za svaki region) od druge godine dobijanja licence do pete 5 godine.
 - 1.2.2. Deset 10 preduzeća ili licence (od 2 preduzeća ili licence za svaki region) od prošle ili predposlednje godine zatvaranja licence
 - 1.2.3. Najmanje dva 2 preduzeća ili licence sa podzemnom eksploatacijom aktivnosti;
 - 1.2.4. Najmanje dva 2 preduzeća ili licence sa najvećim aktivnostima godišnje proizvodnje ili većom površinom licence.
 - 2.. U godišnjem planu inspekcija preduzeća iz stavova 4.2.3 do 4.2.5 treba da se plairaju inspekcije u roku od prvih šest 6 meseci u kalendarскоj godini i njihovi izveštaji budu urađeni pre poslednjeg kvartala preporuke, i pred kraja godine da se finalizuje izveštaj.

3. U slučajevima kada nisu ispunjeni predviđeni kriterijumi sa stavovima 4.2 tada glavni inspektor primenjuje sistem odabira preduzeća za inspekciju u realnim bazama približavanju kriteriuma.
4. U godišnjem planu inspekcije direktor odlukom može povećati broj preduzeća ili licenci za inspekciju.
5. NKRM se obavezuje da u okviru roka licence inspektuje preduzeća najmanje jednom.
6. Godišnji Plan Inspekcije se odobri od strane Odbora NKRM-le.

Član 19 **Prestanak Postupka**

1. Inspeksijska komisija može izdati nalog za obustavu rudarske aktivnosti i rada nosioca licence kao sledeće:
 - 1.1. Rudarska aktivnost i rad postoji direktan uzrok opasnosti po zdravlje i bezbednosti na radu;
 - 1.2. Poslovi i rudarske aktivnosti se rade u suprotnosti sa zakonima na snazi dozvolom i licencom;
 - 1.3. Rudarske aktivnosti se sprovode van oblasti licence.
 - 1.4. Kada je komisija sputana od nosioca licence ili neko treće lice i nisu preduzete preventivne mere podnosioca licence gde treba da se radi inspekcija.

Član 20 **Zapisnik i Inspeksijski Izveštaj**

1. Inspeksijska Komisija mora da drži beleške u obliku zapisnika tokom obavljanja inspekcije.

2. Nakon završetka završnog dokumenta koji zapiše inspekcijski rad i rezultat je Izveštaj o Inspekciji.
3. Nacrt izveštaja inspekcije se šalje nosiocu licence za komentar vezano sa eventualnim puštanjem.
4. Nosioc licence se obavezuje da u okviru roka od 7 dana daje komentar vezano sa nacrt izveštajem.
5. Inspekcijska Komisija u roku od pet (5) dana nakon uzimanja komentara prema stavu 4 ovog člana, sačinjava finalni izveštaj i isti predaje Direktor u NKRM-le.

Član 21 **Preporuke Inspekcija Komisije**

1. Komisija na osnovu zakona na snazi, rezultat inspekcije i realno stanje utvrđeni inspekcijskim izveštajem, u finalnom izveštaju može da daje ove preporuke:
 - a) Da popusti i slabosti eliminišu u određenom roku od Komisije.
 - b) Zabraniti rad do izbegavanja i opomene.
 - c) Da se radi suspenzija ili dobijanje licence zbog esencijalnih kršenja zakona i uslova licence.
 - d) Nosioc licence bude kažnjen za kršenje identifikovane.
 - e) Da se zaustavi dalje geološko istraživanje.

Član 22 **Administrativne Kazne**

NKRM u skladu sa vežećim zakonom i relevantnim administrativnim Uputstvom na snazi za administrativne kazne utvrđuje postupke, metode i iznos kazne za prekršaje.

Član 23
Razmatranje Žalbi

1. Svi nosioci licence imaju pravo da podnese žalbu o odlukama koje se uzimaju na osnovu ovog Administrativnog Uputstva.
2. Žalba je upućena Direktor NKRM-le za pregled u roku od 7 dana nakon uzimanja odluke.

Član 24
Prelazne Odredbe

1. Ovo administrativno uputstvo stupa na snazi 8 dana nakon Objavljivanja u Službeni List Republike Kosova.
2. Ulaskom u snagu ovog administrativnog uputstva ukine se Administrativno Uputstvo Br.003/NKRM/09 datuma 08.09.2009.

Musa Shabani

Predsednik Odbora
Nezavisna Komisija za Rudnike i Minerale

